

πέσανε τ' ἄνθια ἀπ' τὰ κλαριὰ σὰ μαραμένα τιάτα.
Μὰ πάτον στὸ χαμήλωμα τὴν πολιτεία ἔστοιγο,
κ' εἶναι συρμένη ἀλάκαιρη στὰ δρυθόστηθα νταμάρια
κι ἀργοβυζαῖνει ἀχρόταστα σὰ λαγγεμένη λάμια
κι ἀξαῖνει σὰ μιὰ πορασιὰ στὴν ἄγονορη ἀγάπη.

Καὶ πέρα στὴν ἀπλοχωριὰ ὅπου τελειώνει ἡ ξέρα,
ἀσπρογάλιάει ἡ θάλασσα καὶ τρέμει ἐπτὸς πανάπι,
ἀργὰ πῶς τρέμει ἡ θύμηση τὰ φτάσση σὲ λιμάνι.

*

Ἄρομάει τὸ φῶς ὀλόχρυσο μέσον στὸν πλατήρην αἰθέρα
κι ὅλα τὰ πάντα δείχνονται γραμμένα μὲ κοντύλι.
Ο τόπος λάμπει ἔστερος κι ἀνάερος γλυκοφέγγει
σὰ μᾶς παιδούλας μέτωπο ποὺ δὲν τὸ κρούει τὸ
πάθος.

Κ' ἐκεῖθε ὁ γέρος Ὅμητος τῆς χώρας κοραλλάρης
ταιριάζει ἀπάντον τον γοργὰ τῆς πασικοῦτας τὸ χρῶμα,
γλυκὸ τὸ χρῶμα καὶ θερμὸ σὰν ἐρωτάρης πόθος,
τῆς πασικοῦτας ποὺ ἀνάνθισε μεστὴ στὰ σύρριζά του.
Κι ἀν τὰ ποτάμια εἶναι ξερά κ' ἡ δάφνη νεκρωμένη
κ' ἡ χλωρεσιὰ εἶναι λιγοστὴ κ' ἡ ἀλικη πίτρα πλῆθος,
μὰ πάντα ἡ γῆς ἀγέροστη κι ἀπάρθενος ὁ αἰθέρας,
κι ἀνανογῶ σιμά μον ἑδῶ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς ζήσης...
Ἐνγενικό, βεργόλυγο, δετό, ἀρμοσμένο, πλούσιο
χαῖρε πορμὶ τῆς Ἀττικῆς ποὺ μέσα σου λαγάζει
ψυχὴ γαλήνια καὶ γλυκειά, σὰ κάμπος τῆς Ἀθήνας.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

μέσα σὲ σιδερένιο κλουβὶ κι ἀφίνεις νὰ περνοῦν ἀ-
γύριστα κάπια χρόνια καὶ νάνεβοκατεβαίνουν οἱ παρ-
δοῦλες μας ἀπὸ τὴν ἀποθυμιὰ τῆς λευτεριᾶς!...

*

Τί θέλεις, γλυκόλαρδ μου ἀηδονάκι, πάνου στὸ
παράθυρό μου; "Ἄχ, κ' ἐγὼ ἔχω λαλιά, μὰ δὲ μ'
ἀφίνουν οἱ σκληροὶ μου φυλακάτορες νὰ πετάξω ἀπὸ
παράθυρο σὲ παράθυρο καὶ νὰ τραγουδήσω τὸ τρα-
γούδι ποὺ λαχταρῶ, τῆς λευτεριᾶς τὸ τραγούδι." "Ἄχ,
γλυκό μου ἀηδονάκι, φεύγα, φεύγα γιατὶ σὲ ζου-
λεύω. "Ἐχω κ' ἐγὼ λαλιά, ἔχω κ' ἐγὼ ἀετοῦ φτερὰ
μεγάλα, μὰ τὸ κλουβὶ, τὸ κλουβὶ δὲ μοῦ τάνοίγουν.
Δὲ μοῦ τάνοίγουν, ωμένα, τὸ κλουβὶ. Κι ἀ μοῦ τά-
νοίξουν τί; Στέκει δὲ κόσμος στὴν πόρτα καὶ μὲ γυ-
ρίζει ἔανα στὸ ἀπάισιο κλουβὶ μου μέσα.

Θέλω νὰ μὲ κάμεις ἀηδόνι κ' ἐμένα, κ' ἐγὼ νὰ
γίνω ταιράκι σου ἀκριδὸ καὶ νὰ πετάμε ἀπὸ παλάτι
σὲ παλάτι κι ἀπὸ καλύβι σὲ καλύβι τὰ δυό μας νὰ
χτίσουμε μιὰ πράσινη φωλίτσα, νὰ ζήσουμε πάνου
στοῦ ἀπειρού τὰ φτερά.

"Α! Ψέματα! Δὲ θέλω ἐγὼ νὰ πάω στὸ ἀ-
πειρο. Θέλω νὰ ζήσω μοναχὰ μὲ σένα, ἀηδόνι μου
γλυκό, λεύτερό μου ἀηδονάκι. "Ω, λόγια, λόγια μο-
ναχὰ καὶ τίποτ' ἀλλο. Μιὰ λευτερὰ μονάχα λα-
χταρῶ, μά, ἀλοὶ μου, δὲν τὴν ἔχω.

*

Ωραία δὲ γεννήθηκα ἐγὼ καὶ δὲν προσμένω νὰ
μοῦ φάλουνε τὴν διμορφιὰ μου. Μὰ κάτι ωραῖο
κρύβω στῆς ψυχῆς μου τὰ κατάδαθα. Κρύβω τὴν
λαχτάρα τῆς λευτεριᾶς, κρύβω τὴν ἀγία τὴν λα-
χτάρα ποὺ ἀν τὴν εἰχανε δλες, δλες οἱ σκλαβωμέ-
γες ἀδερφούλες μου, θάμαστε τώρα λεύτερες καὶ θὰ
τραβούσαμε στοὺς ἀνοιχτοὺς δρόμους τῆς ζωῆς.

*

Ο χορὸς ἐμένα δὲ μὲ κεντρίζει καὶ τὸ λευκὸ
φόρεμα τῆς νύφης δὲ μοῦ τραβάει τὴν ὅρεξην. "Ε-
μένα μ' ἀρέσει τὸ δάσο τὸ καταπράσινο, νὰ ζήσω κεῖ
μέσα ζέγγοιαστα—σὰν ἀηδονάκι καὶ σὰν τρελλὴ
τριγύρνα.

ΑΣΤΡΟΓΛΑ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΚΕΨΟΥΛΕΣ

(Στὸ περιθώριο τοῦ «Ημερολόγιου κόρης»)

Νὰ ποθεῖς ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τὴ λευτεριᾶ κι
ἀπὸ τὴν ἀλλη νὰ λογαριάζεις τὸν κόσμο, σημαίνεις
πῶς δὲν ποθεῖς τίποτα. "Οποιος λέει πῶς ποθεῖ λευ-
τεριά, πάει νὰ πει πῶς ἐπαναστατεῖ. Μὰ σὰ λογα-
ριάζεις τὸν κόσμο (τὴν «κοινωνία» δηλ., τὰ συνθη-
ματικὰ φέματα, τὶς λογῆς πρόληψες) ἐναντίο ποια-
νοῦ ἐπαναστατεῖς;

Μὲ τὸν γὰ λογαριάζεις τὸν κόσμο, ἀποδείχνεις
πῶς πρὶν πολεμήσεις τὸ λεγόμενο κόσμο, ἀνάγκη
νὰ πολεμήσεις πρῶτα πρῶτα τὸν έαυτό σου, νὰ τὸν
κάνεις λεύτερο.

*

Αγάπη, Λευτεριά, Χρέος, Θυσία καὶ μερικὰ
ἄλλα τέτια, δὲ λέγουνται—ένεργοινται. Μὲ τὸ νὰ
λές πῶς ἀγαπᾶς, η μὲ τὸ νὰν τὸ φαντάζεσαι, δὲν
κάνεις τίποτα. Πρέπει νάχεις τὰ κουράγια καὶ νὰν
τὴν ἐνεργεῖς τὴν ἀγάπη. Τὸ ίδιο καὶ μὲ τὴ Λευτε-
ριά, καὶ μὲ τὴ Θυσία, καὶ μὲ τὸ Χρέος, καὶ μὲ τὸ
κάθε τὶ ἀλλο μεγάλο κ' εὐγενικὸ ποὺ θέλουμε νὰ
πιστεύουμε πῶς τὸ λαχταρέις ἡ ψυχή μας.

*

Κ' ἔτσι τώρα μούρχονται στὸ νοῦ μου σὶ δημο-
τικιστάδες. Κόσμο ἔχουνε κι αὐτοὶ ἀντίκρυ τους, κό-
σμο ποὺ τοὺς βρίζει προδότες, ἀγράμματους, βδε-
λυρούς—καὶ κοινωνία ἔχουν ἀπέναντί τους ποὺ τοὺς
κλένει κατάμουτρα τὶς σκεδρωμένες πόρτες της. Μὰ
οὔτε τὰ λογαριάζουν αὐτά. Τὸ δρόμο τους τραβάνε
ΐσια, ηρεμοὶ, ἀρχοτυκοί, ἀκούραστοι, λιονταρόψυ-
χοι. "Η κοινωνία!... Μὰ ίσια ίσια, παιδί μου, τὴν
κοινωνία πάνε νάλλαδέουνε, ἀφοῦ δὲ κι ὁ ἀγώνας
τους γιὰ τὸν ξεσκλαζωμὸ τῆς περίφημης αὐτῆς κοι-
νωνίας γίνεται.

*

Ομορφα τὰ λές, ναί, πολὺ δημορφα καὶ πολὺ¹
γλυκά. Τὸ βέλο τὸ πετᾶς σὰ σὲ παραστενοχωρέσει.
Ζουλεύεις τάηδονάκι πούνα: λεύτερο. Θές νὰ ζήσεις
ξέγγοιαστα μέσα στὸ δάσο τὸ καταπράσινο. Ναί.
"Ολ" αὐτὰ είναι δημορφα, πολὺ δημορφα. Τὰ διάδασα
χειρόγραφα καὶ τὰ καταχάρηκα. Μά, — μήν πικρα-
θεῖς—δάσο κι ἀν τὰ διάδασα κι ἀν τὰ ξαγαδιάδασα
δὲν μπόρεσα νὰ βγάλω τὶ εἶδος λευτεριὰ λαχταρεῖς
καὶ τὶ εἶδος ἀνοιξη (καινούρια δηλ. ζωῆ) διενερεύε-
σαι πίσω ἀπὸ τὶς κυρτίνες σου.

Στὸ μοναστῆρι γύρισε καὶ κλείσου στὸ κελλί!

Καὶ τῶν Πινδάρων οἱ ἥρωες κ' οἱ θέαντες τοῦ
Σκόπα

Γελοῦντε, καὶ τὸ γέλοιο τους βροντόρροχτα ἀνηγκεῖ.

Σ Κ Ε Ψ Η

"Απ' ὅλα τὰ θεόμορφα τῶν ἀγαλμάτων φέγγη
Κι ἀπ' ὅλους τοὺς κρυστάλλους ρυθμοὺς ποὺ πλέκει δ-

ποιητής,

Ποιός ξέρει ἀν πιὸ ξεχωριστὰ καὶ ἀν πιὸ μακριὰ
δὲ φέγγη

Μιὰ καλὴ πράξη ἀγνώριστη, μπάλσαμο μᾶς πληγῆσ!

Τὸ Κρῆμα τὸ ουντόναρδο κ' ἡ ἀκάθαρτη Κακία

Τάχα γιὰ τὴν ἀλάθευτη κάποιον θεοῦ ἀκοή

Δὲν εἶναι μιὰ σοφίατη τρικυμιστὴ δρμονία

Τῆς Τέχνης λάμπουν οἱ ναοὶ, λάμπουν τὰ οὐράνια τόξα

Τοῦ Λόγου, λάμπουν τάρματα τὰ θριαμβευτικά

Τάχα ν' ἀξίζουντε στὸ Πᾶν τὸ νόημα καὶ τὴ δόξα

Τοῦ ἀνθροῦ ποὺ χαίρεται ἡ αὐγὴ καὶ κλαίει νεκρό

ἡ βραδιά;

Τυφώνεται δὲ βαθύσσοφος, δλες τὶς θύρες κρούει

Τοῦ Ἀπείρου, καὶ δλες στέμεται τὶς Σφύγγες καὶ
ρωτᾶ:

ΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗ*

Γιὰ νὰ δόσω μικρὸ δείγμα τῆς ποίησης τοῦ Πα-
λαμά, ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο
νόημα τῆς τέχνης, θὰ ξεσκόωσα μερικὰ κοιμάτια
τόσο ἀπ' τὰ πλατύτοπα δσο καὶ ἀπὸ τὰ λιγόστια :

Η ΑΠΟΚΡΙΣΗ

Αμαδρυάδες, πάρετε με κι ἀκοῦστε με, Αἴγυπτας,
Γάμου πρεββάτια στρώθηκαν, σπαράζει ἡ λαγκαδιά,
Νὰ τ' Ανθεστήρια! κελαϊδοῦν οἱ ἀδελφικοὶ παιάνες,
Πλέκονται λάγνα εἰδύλλια σὲ δάση ἀρκαδικά.

Η μέδη ἡ διογόνια ξεσπάει, λυσσάει, καὶ λάμπει·
"Ως ποὺ εἶν" ἡ πλάση, καὶ ἀπὸ ποὺ; δὲν ξέρω
ἄν εἶμ' ἐγώ,

"Ο μέγας Πᾶν ἔχωρεσε στὴν ἀγκαλιά μον, δὲν θάμπη!
Μὲ τῶν στοιχείων τὴν ἄγρια, τὴν ἄγια ζήση ζῶ.

Τὸ δῶρο τῶν ὑπέρκαλων γαλήνιων δραμάτων,
"Ω Χρυσομύρτρα, μοὺ ἔφεραν οἱ τρεῖς θεῖς κ' οἱ

εινιά"

*) Η ἀρχὴ στὸν ἀριθ. 380.

Στὰ μέτωπα καὶ στῆχραντα κορμά τῶν ἀγαλμάτων
Τὴν ἀφρογένεια χόρτασα τῶν δλων Ὄμορφιά.

Ακούω τάηδονάκι, ἀντιλαδοῦν τάηδονάκι οἱ Σοφοκλῆδες,
Αἰσχύλειοι, ὀκεάνειοι, δὲ γόρι προφητικοί!

Σὲ μιὰ ματιὰ ὀλοπράσινες ἀγνάντια μον Ἀτλαν-
τίδες

Γεννιοῦνται ἀπὸ τὴν ἀβυνσσο καὶ χάρονται σ' αὐτῆ.

Θαλασσομάχοι Φοίνικες μὲ φέρατε ἀπὸ πέρα,

"Ο χαροκόπος εἶμ' ἐγὼ κι δὲ κο

Αὐτὸς δὲ μᾶς τὸ λέει—δος καὶ ἀν τὸ αἰστάνεσαι. Ισως γιατὶ σὲ νανουρίζει καὶ σὲ γαρκώνει ἡ Λευτερία ὡς λέξη—δηλ. μιὰ λέξη ποὺ τὰ λέει ὅλα καὶ ποὺ δὲ λέει τίποτα, δταν τὴ λέμε εἴται ἀόριστα, χωρὶς νὰ ποῦμε καὶ σὲ τὶ πράμα πάνου τὴ λαχταροῦμε.

Ο σκλάδος, μόνο τὴ λέξη Λευτερία νὰ ξεστομήσει, σου δηλώνει καὶ τὶ ἐννοεῖ. Πῶς δμως νὰ νιώσεις καὶ τὶ ζητάει μιὰ κόρη, λέγοντας μονάχα τὴ λέξη, δίχως νὰ σου δηλώσει καὶ τὸ εἶδος τῆς Λευτερίας;

*

Ωςτόσο, ὑπάρχει καὶ μιὰ ζωὴ ποὺ τὴ λὲν «έσωτερη ζωὴ» ποὺ μπορεῖ νὰ τὴ ζήσει, δποιος ξέρει νὰν τὴ ζήσει, πάντα λεύτερος, μὴ λογαριάζοντας κόσμο καὶ κοινωνία, ἀφοῦ κόσμος καὶ κοινωνία δὲν ἔχουν κανένα παρεδῶσε σὲ τούτη τὴ ζωὴ.

Τούτη τὴ στιγμή, ποὺ ρήχνω στὸ χαρτὶ παίζοντας τὶς πρόχειρες αὐτὲς σκεψιδες, δὲ μὲ βαραίνουν καθόλου οἱ τόσες ἀλυσίδες τῆς ἔξωτερηκῆς μου ζωῆς. "Οχι. Τέπιες ἀλυσίδες δὲν ὑπάρχουν τούτη τὴ στιγμὴ γιὰ μένα. Γυρισμένος στὸν ἑαυτό μου, ζώντας στὸν δινειρεμένο κόσμο ποὺ ἔγω δημιούργησα, νιώθω ν' ἀπλώνεται ὀλόγυρά μου μιὰ ἀπόλυτη λευτερία καὶ νιώθω νὰ ζῷ μέσα στὸ δάσος τὸ καταπάνιο.

Πλάθει κανεὶς μὲ τὴ φαντασία του κόσμους δικούς του. Γιατὶ τάχα νὰ μὴν πιστέψει πῶς τοὺς ζει κόλας τοὺς κόσμους αὐτούς; Γιατὶ—νὰ ποῦμε—νὰ μὴν παίρνει γι' ἀληθινὴ ζωὴ τὰ ὄνειρα καὶ νὰ μὴ βλέπει τὴ γύρω του ζωὴ, τὴν κοσμική, σὰ μιὰ σειρὰ βραχνάδες;

Τελευταία Κεριακὴ τῆς Ἀποκριᾶς.

ΙΞΙΟΝΑΣ

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΤΟΥ ΒΕΡΓΙΔΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ

K. ΘΕΟΤΟΚΗ

καὶ τυπωμένα στὴν Τυβίνη

ΠΟΥΛΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΚΑΙ
ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΕΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΧΑΤΖΗΑΤΟΚΑ ΔΡΑΧ. ΜΙΑ

Καὶ γιὰ τοὺς ἀναγνῶστες τοῦ Νουμᾶ, στὰ γραφεῖα μας,
Δεφτὰ—50—Δεφτὰ

ΦΥΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ*

ΙΑ'

Η ΘΕΙΑ ΓΙΑΝΝΟΥΔΑ

«Δὲν εἶναι μιὰ δὲν εἶναι δυὸς ποὺ μὲ σταυρώνεις νὰ σου τὰ πῶντα εἶσαι μικροῦλα, καὶ γιατὶ νὰ σὲ κακοκαρδίζω! Μὰ ἐσύ καὶ καλὰ νὰ τ' ἀκούσης. Λοιπὸν ἀκου τα, φτάνει νὰ μὴν τὰ ξεστομίσης κανενοῦ, καημένη, γιατὶ ἡ κατάρα μου θὰ σὲ φάῃ. Οι γονοὶ σου μονάχα τὰ ξέρουνε.

Εἶναι πολλὲς ὥρες μακριὰ ἀπὸ δῶ τὸ χωριό μας. Τὸ καημένο τὸ χωριό μας! Δὲν τὸ ξαναεῖδ' ἀπὸ τότες! Τὸ καλυδόκι μας δὲν εἴτανε μὲς στὸ χωριό, εἴτανε ὅξω, μέσα σὲ λόγγο δέντρα γεμάτο. Παραπάνω εἴτανε γι' βοσκή, κ' ἐκεὶ ἔδοσκε τὰ γίδια του διθεός μου δι Νικολῆς. 'Αμ' αὐτὸς δὲ μὲ προίκισε καὶ μὲ πάντρεψε. Ἔγω εἴμουνα χρόνια δρφανοκόριτσο. Μὲ πῆρε καὶ μοῦ ἔδωσε τὸ Γιωργῆ μου. Τὰ προικιά μου εἴτανε τὸ καλύδι, ἔνα χωραφάκι καὶ τὰ μισὰ γίδια του μπάρμπα. Τὸν εἶχαμε καὶ κείνονα μαζί μας. Μόνο ποὺ δὲ μᾶς χάρισε δι Θεὸς καὶ παιδιά. "Ολα τάλλα τὰ εἶχαμε. Κάτι ξέρεις δι Μεγαλοδύναμος, τὴ χάρη του νάχουμε!

Ανέδηκε μιὰ βραδιὰ δι γέρος στὴ μάντρα,—είτανε ἀνοιξη σὰν καὶ τώρα—νὰ δηγὶ ἀν εἰχε τὴν ξενιούσα του κοπαδίον δι Γιωργῆς, ποὺ ἔρχεται δινατή μπόρα. Ἔγω, δὲν εἴτανε δὲ καὶ πρώτη φορὰ ποὺ ἔμενα μοναχή μου. Μαγείρευκ τὸ φαεὶ κ' ἔκλωθα, σὰν καλὴ ὥρα. "Οτι βγήκε δι γέρος, κι ἀρχινέει τὸ κακό. Μιὰ πὰς στὴν ἀλλη ὡς ἀστραπὲς κ' οἱ βροντές. "Εκανα τὸ σταυρό μου καὶ κάθουμουν ἔτσι κοντὰ στὴ φωτιά. Δὲν πέρασε δηγὴ ὥρα τὸ λέω, κι ἀρχινέει δι βροχή. "Αρχιτε δὲν ἀρχισε δι βροχή, καὶ νὰ σου χώνουνται μέσα στὸ καλύδι δυὸς Τουρκαλάδες! 'Ακόμα τοὺς βλέπω μπροστά μου καὶ τρέλλα μὲ πιάνει. Τάχρι τους τὸ γέλοιο, σὰ μ' εἰδανε μοναχή στὸ καλύδι, εἴτανε κι ἀπὸ τὴν δηγὴ τους κι ἀπὸ τὰρματα τους πιὸ τρομερώτερο. Στὴν ἀρχὴ θάρρεψε δὲ πῶντα δηγὴν ὥσπου νὰ περάσῃ δι βροχή. Μὰ αὐτοὶ εἰχαν ἄλλα στὸ νοῦ τους. "Εκείνη τὴν ὥρα τὸ συλλογιστήκανε, σχεδιασμένο τὸ εἶχανε, Θεὸς τὸ ξέρει. Πρῶτο πράμα ποὺ ἔκαμπαν εἴτανε νὰ μανταλώσουν τὴν πόρτα. Ἔγω σὰν τὸ εἶδ' αὐτὸς, ἔκαμπα νὰ σηκωθᾶ καὶ μοῦ ἥρθαν σὰ λιγοθυμιά κ' ἔπεισα πίσω μὲ τ' ἀδράχτι στὸ χέρι. Μήτε νὰ φωνάξω δὲν πρόφτεξα. Μὰ εἴμουνα γερή γυναίκα καὶ δὲν πρέπει νὰ βάσταξε πολὺ δι λιγοθυμιά. Σὰν ἀρχισα νὰ συνεφέρων, κατάλαβα πῶντα γυρεύανε νὰ μὲ σηκώσουν καὶ νὰ φύγουνε. Θὰ φοβήθηκαν, καθὼς φαίνεται, νὰ

*) Ἡ ἀρχὴ στὸν ἀριθ. 353.

μὴν πλακώσῃ κανένας καὶ τοὺς χαλάσῃ τὴ δουλεὶα καὶ συλλογιστήκανε νὰ μὲ πάρουν καὶ νὰ τραβήξουνε σὲ κανένα πιὸ μόναχικό μέρος. Δὲν ἔδρεχε καὶ πολὺ τώρα. Τὸ πρῶτο ποὺ μισοθυμοῦμα εἶναι ποὺ μὲ σήκωνε δι ξανας, κι δι ἄλλος ξανάνοιγε τὴν πόρτα. Σὰν ἀνοιξαν τὴν πόρτα καὶ μ' ἔσεργαν ἔτσις ἀπὸ τὸ κατόφιλι, ἀκούγω ἀπ' ξένω μιὰ πιστοιλιά. "Αχ, ἔκεινο τὸ «Γιαννοῦλα μ', Γιαννοῦλα μ'», ποὺ ἀκουσα ὅστερ' ἀπὸ κείνη τὴν πιστοιλιά! Ποτὲς δὲ θὰ τὴν ξεχάσω τὴν πικρή καὶ κλαμμένη φωνή του Γιωργάκη μου. 'Ο καημένος πρέπει νάτρεξε κ' ηρθε στὸ καλύδι δίχως ν' ἀνταμώσῃ τὸ γέρο καὶ γύριζε μοναχός του. Δὲν μπρέσε λόγω νὰ ξαναπῆ.

Ἐγώ πιὰ τώρα ξύπνησα καὶ κατάλαβα τὶ μαύρη συφορὰ μοῦ κατέβηκε, ἔτσις ἀξαφνα σὰν τ' ἀστροπέλαικι. Κι ὅχι νὰ πῆς πῶντα ἀρχισα τὸ μυρολόγι της φωνές. "Ετσι, ἀγρίεψε δι καρδιά μου, σὰ νὰ εἴμουν διγτρας. Θέριεψα καὶ πῆγα. "Αναψε τέτοια φωτιά μέσα μου ποὺ μοῦ ἥρθε νὰ ξετιναχτῶ καὶ νὰ χυθῶ καταπάνω τους νὰ τοὺς πνέω. Καὶ τὸ κατάφερα νὰ ξετιναχτῶ. "Επεσα ίσια πάνω στὸ μακαρίτη, στὸν ἀκριβό μου τὸ λεβέντη. Μοῦ φάνησε σὰν νὰ σάλευε ἀκόμα λιγάκι. Ξεχνῶ μιὰ στιγμὴ τὰ θεριά ποὺ εἶχα μπροστά μου, καὶ μαλακῶ δι καρδιά μου καὶ σκύδω νὰ σπαπατέψω τὸ πρόσωπό του, νὰ τὸ φιλήσω, νὰ τους μιλήσω, νὰ τοὺς ωριήσω ποὺ ποὺ τοὺς λαδώσανε, χίλια πράματα ζητοῦσα νὰ κάμω σὲ μιὰ στιγμή. Δὲν πρόφταξα μήτ' ξένα νὰ κάμω! Μ' ἀρπάξει δι ξανας τους ἀπὸ τὴ μέση, δι ἄλλος ἀπὸ τὸ χέρι μὲ βλαστήμιες καὶ μὲ φοβέρες, καὶ μὲ σέργουν κατὰ τὴν δεξιά πόρτα. Συλλογίστηκα νὰ πατήσω τὶς φωνὲς, ίσως ἔρθη κανένας καὶ μὲ γλυτώσῃ, μὲ φοβήθηκα μήν τύχη κ' εἴτανε κοντὰ καὶ τρέξῃ δι γέρος καὶ τὸν σκοτώσουν κ' ἐκείνον. "Άλλος κανένας στὴ γειτονιά δὲν κατοικοῦσε τέτοια ποχή. "Τσερα φοβήθηκα νὰ μὴ δέσουν καὶ τὸ στόμα μου. Είδα λοιπὸν πῶντα ἔδω χρειάζεται πονηριά.

— Ποὺ θὰ μὲ πάτε τώρα, τοὺς λέω, μὲ τέτοιο κατακλυσμό; Μείνετε μέσα ώσπου νὰ καλοσυνέψη κ' ὅστερα δι τι θέλετε κάμετε. 'Ο άντρας μου κοίτεται λαδωμένος, ποιόνα φοβάστε;

Τὶ τὰ θές, παιδί μου, μὲ ξαναφέρων μέσα. Καὶ σὰν τοὺς λύκους πέσανε στὸ φαεῖ ποὺ μαγείρευα. Τοὺς ἀφίνω καὶ τρῶν οἱ ἔρμοι, καὶ μὲ δαδί στὸ χέρι πηγαίνω κατὰ τὴν πόρτα νὰ φίξω μιὰ ματιὰ του Γιωργάκη μου. Είτανε δισάλευτος, καὶ τὰ στήθια του ματωμένα. Είτανε πεθαμένος δι ἀκριβός μου! Καὶ καθὼς ποὺ στέκουμον καὶ τὸν ἔβλεπα, ξερή σὰν τὴν πέτρα, ἔρχουνται πάλι καὶ μὲ τραβούνε μέσα οἱ σκύλοι. Φοβηθήκανε μήν τους ξεφύγω.

— Εμένα τώρα μὲ βασανίζανε δυὸς στοχασμοί. Ο ξανας νὰ γλυτώσω τὸ γέρο, δι ἄλλος, νὰ σκοτώσω τοὺς φονιάδες του Γιωργή μου.

Αὐτοὶ οἱ Τούρκοι εἴτανε ξένοι. Δὲ μᾶς ξέρειν. Πρέπει νὰ ταξίδευαν κατὰ τὸ χωριό κ' ξασαν τὸ

Καὶ τὸ δικό σας πάλαιμα δὲ θάχη τελειωμό!

Η ΛΥΡΑ

Ἐέρω μιὰ λύρα ἀκριβότατη
Σὰν ἰερὸς φυλακτό.
Κάποιο στοιχεῖο τὴ μαστόρεψε
Καὶ τὴν ἀπόρροιξ' ἔδω.
Τέχνης κι ἀγάπης καὶ δύναμης
Χέρι κατέρα θρητό
Δὲν τὴς ξυπνάει, δὲν τὴς παίρνει
"Ηχο, φωνή, στενασμό,
Μήτε οἱ σοφοί, μήτε οἱ δύμορφες,
Μήτε δι βοριάς, μήτε δι αὔρας
Τοῦ "Ηλιού οἱ ἀχτίδες, ξεκίνεις,
Μ' ένα φιλί τους καὶ μόνο,
Κάρονν τάπαρθενα τέλια
Νὰ κελαϊδάνε, Σειρῆνες.

ΟΡΦΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

"Ἐξω ἀπὸ τοὺς δρόμους τῶν ἀστόχαστων,
Λειτουργός καὶ ψάλτης δρψικός,
"Ἐναντίο ξαναφέρων

Μᾶς λατρείας πανάρχαιας πρὸς τὸ φῶς.

"Ἐτρεξε ὡς τὰ τώρα δι λογισμός μου,
Καταχωνιασμένος ποταμός.
Ξάφνισμα στὸ βούτσμα τῶν ἀνθρώπων
Τῆς πιθάρας μον δ ρυθμός.
Νόχτα ξεκινῶ, νύχτ' ἀνεβαίνω
Τὴ δυσκολανέβατη κορφή.
Θέλω μόνος, θέλω πρῶτος
Τάπολλωνιο φῶς νὰ χαιρετίσω,
"Ἐνῶ πάτου στὸν δινθρώπους
Θὰ εἰν' ἀκόμα δ ὅπνος καὶ τὸ σκότος!

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΡΙΣΝΑ

Τὸ φῶς εἷμ' ἔγω στὸν ἥλιο,
Στὴ φωτιά δι ἀναλαμπή,
Μέσα στὰ ιερὰ βιβλία
Εἴμαι δι λέξη δι μοντική.
Δόξαν οἱ ήρωες μὲ λένε
Καὶ σοφία οἱ σοφοί.
"Ο, τι ὑπάρχει, καὶ εἶναι ἀλήθεια,
Σ' έμένα ἔχει τὴν πηγή.
Εἴμ' ἔγω δι ζωὴ τῶν δλων.
Τὰ μαργαριτάρια, τὰ διάτα.